

32

STRÖMMA

hembyggsförening
mars

1988

Nr 32 mars 1988

STYRELSE OCH FUNKTIONÄREN ARBETSÅRET 1987-1988.

HASSE BJÖRKENFELDT, OLIVEHILL	ordf	0766-	401 87
ARNE RÅDBERG, RIFV. 17	v ordf		401 80
KENNET PETTERSSON, LÄRKSTIGEN 11	kassör		412 74
GUDRUN GRÖNDAHL, ALROTSV. 1	sekreterare		400 80
SIGVARD LÖNNQUIST, FÅGELRV. 1	hedersled.		401 45
Vivianne Pettersson,	suppl.		410 98
Sven Eriksson	"		432 77
Berit Hällerstam	"		408 83
Britt-Marie Ohlsson	"		400 33
Hasse Lindström	revisor		405 52
Åke Eriksson	"		404 68
Villa Jonsson	suppleant		405 52
Tommy Hedlund	valberedning		405 36
Edgar Pettersson	"		412 74
Britt-Marie Ohlsson, festkom. sammankall.			400 33
Monica Ohlsson	"		405 67
Gunilla Pettersson	"		412 74
Asti Netteryd	"		411 91

Tommy Rådberg har redigerat tidningen
Omslagsteckning av Anna-Greta Paulsen

Författarna är själva ansvariga för det skrivna.

Flocka gärna material ur tidningen, men var snäll och
tala om varifrån Du hämtat det.

TIDNINGEN GES UT MED STÖD FRÅN KULTURNÄMNDEN.

Medlemsavg.: vuxen 50:-/år. Barn o. ungdom: 5:- kr.
POSTGIRO: 98 57 43 - STRÖMMA HEMBYGDSFÖRENING.

Museets med Sigvards samlingar hålls öppet efter
överenskommelse med museets intendent Sigvard Lönn-
quist tel. 401 45 eller Gudrun 400 80.

Det är sista april, nu och för 40år sedan.-

Kalt och klart. Vårkvällen doftade jord,sågspån och syrligt av ruttnande bark, när jag cyklade hemifrån,längs brädstaplarna vid Fågelbro såg.Strax vid Lövsvedsbackens mot,flänger jag upp på klintens plana top. Kalasutkik, har det tänts några eldar än ? Nedanför backen, fångad i alslyt ligger Lindströms gamla rödmålade mjölkbåt,avdankad. Straxintill vid bryggspången kluckar den nya svartvita estbåten i dunkelblått lävatten, väntande på Kjellerstedt och sommarens mjölkdistribution...

På pedalerna så gruset yr,skymningens spöken hoppar framför styrstången.- Bakom mig är nu vägen utplånad av en områdesplan, stenbummlingar och ett elände, som är resultatet av ett i demokratisk ordning fattat beslut.- Gräshopporna knattrar och 5-öres knallar ekande i dunklet. Det sorlar, människor har samlats, ungar fnissar och skriker. Valborgsmäss vid Hundgården, Major Allan Vinge harklar sig ä,hmm.: Alla skall vara välkomna till Fågelbro gårds traditionella Majbrasa. Det där med ungarnas knallar hör till, för med knaster och brak skall de sista resterna av vintern drivas ut, TÄND BRASAN. Vintern rasat ut bland våra fjällar... men de flesta står tysta och tänker in i elden.

När bålet falnat drar man sig mot gårvi.Jag leder cykeln och framför mig i leran har det gamla vagnslidret återuppstått, fast det brann ner för länge sen. Det hörs musik och tjoå från Folkets hus. Jag söker vägen, men det finns ingennumera förbi stallet. På omvägar,har jag högt: att det planeras kringvägar. Trädgårdsmästarens grabb Bertil Backman dunkar mig på axeln. Kom så gårvi och fluktar borta vid Folkets hus. Klaffsande i leran,snubblande över kablar och sprängsten, hejdas av en bom som spärrar vägen. Bortom bommen syns vajande siluetter i verandalampans sken.Det är Gösta Rundström som lirar dragspel, sa någon. Jag drar mot Strömma, här finns inga tjejer.Men det finns ingen väg dit numera, bara blålera.

Sedan 1963 har Folkets hus varit min vän konstnären Hans Vikstens ateljé fram till hans död 29 dec 1987. Jag och föreningen har på alla sätt försökt att rädda denna unika byggnad ifrån att bli Säteriets Majbrasa 1988.

Hasse Björkenfeldt

ÅRSMÖTE

LOKAL

STOCKSTUGAN

FÄGELBROVÄGEN 1

LÖRDAGEN DEN 19 MARS KL. 18.00

EFTER SEDVANLIGA FÖRHANDLINGAR BLIR DET
NÅGON FORM AV FÖRTÄRING INKL. ÖL/LÄSK/KAFFE
TILL SJÄLVKOSTNADSPRIS.

VILL DU ÄTA EFTER MÖTET SKA DU ANMÄLA DETTA
TILL:

BRITT-MARIE 40033, GUNILLA 41274,

MONICA 40567 SENAST SÖNDAGEN DEN 13 MARS.

Obs!. ANMÄLAN ÄR VIKTIG FÖR PLANERING AV
KVÄLLENS INKÖP. SOM ALLA FÖRSTÅR HAR VI
ÄVEN ETT BEGRÄNSAT UTRYMME.

D A G O R D N I N G V I D Å R S M Ö T E T 1988.

- 1 Mötets öppnande
- 2 Val av ordförande och sekreterare för mötet
- 3 Fråga om mötet stadgeenligt utlysts
- 4 Val av 2 justeringsmän
- 5 Verksamhetsberättelse
- 6 Revisionsberättelse
- 7 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- 8 Val av ordförande för kommande verksamhetsår
- 9 Val av 2 styrelseledamöter på 2 år och 1 ledamot på 1 år.
2 suppleanter vardera på 2 år.
- 10 Val av 2 revisorer och 1 suppleant.
- 11 Val av ledamöter i valberedningen.
- 12 Val av festkommitté
- 13 Fastställande av årsavgift 1989. Styrelsen rekommenderar oförändrad avgift.
- 14 Behandling av motioner.
Styrelsen föreslår stadgökändring av § 4 enligt följande: Årsmötet hålles senast under maj månad på tid och plats som styrelsen bestämmer.
- 15 Övriga frågor.
- 16 Mötet avslutas.

Ledamöter vars mandattid går ut 1988 är: Arne Rådberg och Gudrun Gröndahl. Fyllnadsval på ett år efter Conny Jonsson.

Suppleanter vars mandattid går ut är: Berit Hällorstan och Sven Eriksson.

Valberedningen önskar få namnförslag snarast.

RESULTATRÄKNING FÖR 1987

Intäkter

Medlemsavgifter	12,630:-
Anslag ¹	34,252:-
Lotterier fester kaffefog	20,649:94
Gåvor	468:10
Ränteintäkter	3,735:50
Varuförsäljning	12,277:-
Uthyrning av lokal	1,095:-
Övriga intäkter	768:30
<hr/>	
Summa	85,875:84

Kostnader

Trycksaker kontorsmtrl	4,201:70
Möten utflykter	834:87
Perto	1,753:90
Försäkringar	948:-
Studiecirklar	451:50
Medlemsavgifter	970:-
Byggkostn (Hembygdstomten)	1,837:-
Driftkostn (Hembygdstomten)	941:-
Byggkostn (Stockstugan)	7,854:-
Driftkostn (Stockstugan)	6,474:-
Fastighetskostn (Stockstugan)	28,576:29
Hembygdsforskning	456:-
Lotterier fester	7,921:24
Inköp av inventarier	5,400:-
Varuinköp	6,428:80
Ömkostn varuförsäljning	260:-
Övriga kostnader	896:70
Hembygdsfond	9,600:-
Vinst	70:84
<hr/>	
Summa	85,875:84

¹ 20,000 kr avser ej anslag, snarare bidrag för upp-
rustning av samlingslokal.

INGÅENDE BALANS 1987-01-01Tillgångar

Kassa	342:07
Postgiro	866:45
Bank	35,174:65
	<u>36,383:17</u>

Skulder

Fond ungdom	12,000:-
Hembygdsfond	24,383:17
	<u>36,383:17</u>

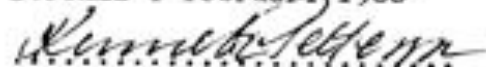
UTGÅENDE BALANS 1987-12-31Tillgångar

Kassa	0:-
Postgiro	1,314:-
Första Sparba	49,471:80
PK-banken	424:80
	<u>51,210:60</u>

Skulder

Fond ungdom	12,000:-
Hembygdsfond	33,983:17
Kassaskuld	132:09
Lev. skuld	4,824:50
Per. medl. avg.	200:-
Vinst	70:84
	<u>51,210:60</u>

Strömma i februari 1988

KENNETH PETERSSON, kassör

Verksamhetsberättelse för Strömma hembygdsförening
arbetsåret 1987 - 1988:

Styrelse och funktionärer

Ordförande	Hasse Björkenfeldt
v ordförande	Arne Rådberg
kassör	Kennet Pettersson
sekreterare	Guðrun Gröndahl
hedersledamot	Sigvard Lönnqvist
suppleanter	Vivianne Pettersson
	Sven Eriksson
	Berit Hillerstam
	Britt-Marie Ohlsson
revisorer	Hasse Lindström
	Ake Eriksson
" suppl.	Ulla Jonsson
valberedning	Tommy Hedlund
	Edgard Pettersson
festkommité	Britt-Mari Ohlsson, sammankallande
	Monica Ohlsson
	Gnilla Pettersson
	Asti Netteryd

Under arbetsåret, 12 protokollförda styrelsemöten hållits.

Föreningen har under året givit ut medlemshäftena nr 29, 30, 31 och 32. Häftena 29 och 30 har Guðrun redigerat, Nr 31 har Conny Johnsson svarat för. Det senaste har Tommy Rådberg redigerat. Conny Johnsson avgick under höstensom ledamot och redaktör, på egen begäran.

Kulturrådet har givit bidrag till tryckkostnaden för medlemshäfteha.

Föreningens aktiviteter och möten under verksamhetsåret i kalendarisk ordning:

25/3 Utflykt till Stikelsberg

30/4 Valborgsmäss, Festkom. 300 besökare.

8/5 Gökotta

10/5 Stikelsberg medv. Vsf 16 pers.

23/6 Bygdstjänst vid Stockstugan. 30 pers.

1/8 - 8/8 Kulturvecka, Bygdgården Hemesta.

15/8 Båttutflykt till Fjäderholmarna med Strömma kanal. 10 pers.

18/5 Blomsterfonden. Besöker Stockstugan.

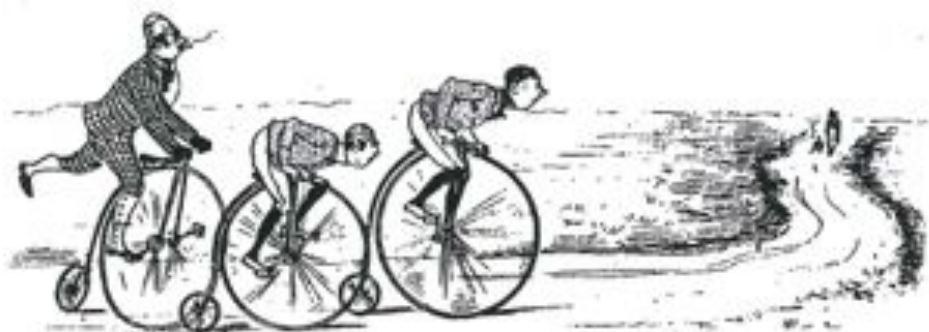
26/9 Naturvårdsdagen vid Mölnvik. Över 10 000 besökare. Kaffeservering och försäljningsstånd.

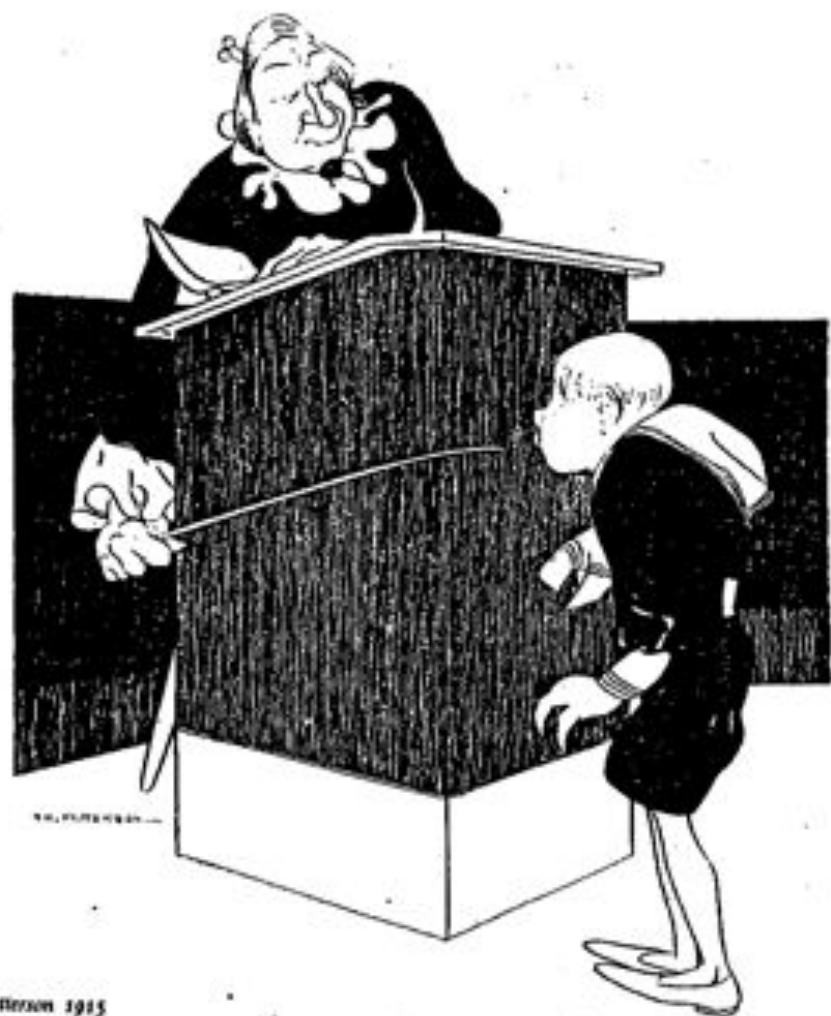
21/11 Julmarknad i de nyrenoverade samlingslokalerna i Stockstugan. Ca. 200 besökare.

27/1 och 14/4 Pensionärsträff. PRO.

Som tidigare har sagts renoverades Stockstugans samlingslokaler och köket har fått ny inredning. Ett flertal Båt, väg och tomtföreningar har hyrt lokalerna för sina möten, 23/5 Ingaröns hembygdsför. Studieförbundet, Förslag till miljövårdsplan. 14/6, 13/9, 25/10 har varit arbetsdagar.

Styrelsen tackar för ett entusiastiskt år.
Hasse Björkenfeldt, ordförande.

Th. Peterson 1915

- Fröken, får man straff för något som man inte gjort?
- Nej, det får man inte, lilla Gustaf. Vad ä' de' som du inte har gjort?
- Jag har inte läst på min läxa.

ur DN Stan Runt 16 dec. 1987

Vad händer på Fågelbrolandet?
Hur fungerar Värmdö kommun? Är
det så här folkvalda skyddar
och tillvaratar sina väljares
intressen?

"Fågelbro är en av länets
bäst bevarade karolinska
gårdsanläggningar. Med den
komplexa strukturen av bostä-
der, ekonomibyggnader, torp
och ett välbevarat kulturland-
skap äger Fågelbro ett högt
kulturhistoriskt värde."

Så skrev Rolf Källman i boken
"Skärgårdsbygd" som kom ut i
somras. En bok som Stiftelsen
Stockholms läns museum på upp-
drag av Värmdö kommun fram för
att sammanställa skyddsvärda
kulturhistoriska miljöer i
Värmdö kommun. I dag, endast
några månader senare, får vi
skriva "Fågelbro var en av..."
Statarboställen och längor är
rivna, ladugården, byggd av
huggen sten, likaså.

Fågelbro säteri AB har kun-
nat ändra strandlinjen, vilket
inte är tillåtet enligt lag.
De får bygga 145 radhus, av
vilka några ligger bara ca 50
meter från stranden. De är
heller inte tillåtet enligt
lag. Vilken myndighet har gi-
vit lov till det? Och varför?

Vad händer med grundvattnet och risken för saltvatteninträngning? Vad händer med vattnet i Tranaröfjärden som måste ta emot alla utsläpp? Länsstyrelsens naturvårdsenhet gav klart besked att fjärden inte kan ta emot mer förorening från det stora antal båtar och hus som skulle bli.

Allemansrätten är tydligen även den i fara. Endast "behöriga" skall få vistas på Fågelbros marker. Skall vi som trott oss ha fri tillgång till naturen och i alla tider strövat i Fågelbroskogarna tvingas ta bilen till skogarna på Värmdölandet för att få plocka bär och svamp?

Gudrun Gröndahl, Strömma

SVAR.

Bo Nilsson, Värmdö kommun-
direktör och jurist svarar:

-Kommunen har bara godkänt projektet på villkor att alla miljökrav och lagar uppfylls. Sedan har det i vanlig ordning varit samhället olika specialorgan som ansvarat för prövning och tillstånd.

- Beträffande strandskyddet så kan det upphävas när ett område detaljplaneras. Detaljplanen som upphäver strandrätten i Fågelbro är fastställd av länsstyrelsen.

Gudrun meddelar för redaktören hennes besvikelse för att inte politikerna svarar!

GUMMILAGAR för de höga

Ur
Nacka-Saltsjöbadens Tidning
Onsdagen den 23 december 1987

Undertecknad läste i nr 49 den 2 december om Fågelbro säteri. Där skrev Gudrun Gröndahl om alla lagar som tycks ha slutat att gälla. Vi är nog alla ganska fundersamma på den här punkten. Lagar och förordningar finns det gott om i Sverige, och fler och fler blir dom. För varje dag brukar det flera nya lagar. Det mest oroande är att lagarna verkar vara gjorda av skungummi med resårsparafer, och rätt som det är, i ett visst sammanhang, så kan dom hävas, och då får somliga göra vad dom vill. Detta förfarande gör att vi inte tycker oss kunna ha någon större tilltro till lagar och politiker. Vi minns fallet med den värnpliktige som bredde

för tjockt med smör på brödbiten, och vilket rabalder det blev. Himmel och Jord höll på att stjälpa. Vi minns herrar som fifflat bort hundratal miljoner vid olika tillfällen. Finns det ingen syndabock tillräckligt liten, så väcks tydligen inget åtal. Vi minns tystnaden som sedan lade sig som två meter blötsnö över alltsammans. Vad vi inte får glömma bort, det gäller alla sammanhang, är att människan är ett djur, ett flockdjur, och beteendet kommer alltid att bestå. När dom stora morrar, får dom små gå undan.

Erik Eriksson
Lillströmsudd C
139 00 VÄRMDÖ

V I T I G G E R I

Kortlekar, olika sorters spel, pussel med mera som kan användas om vi får igång aktiviteter i Stockstugan.

STICKELSBERG.

Tillsammans med Forminnesföreningen och Naturvårdsföreningen vandrar vi till Värmlös sista avrättningsplats, Stickelsberg, den 29 maj.

Seuling vid Sågens hållplats kl. 9³⁰.

FÄGELBROMÅLAREN HANS VIKSTEN DÖD

Konstprofessorn Hans Viksten, Stockholm, dog 29 december 1987. Han blev bara 61 år och hade mycket kvar att ge av sin oerhört rika begåvning. Berömmelsen som bildkonstrnär visar bara en sida av hans mångskiftande skaparförmåga. Utom målare och tecknare var han också poet och musiker.

Viksten hade ett hundratal egna utställningar i Sverige och utomlands, bl a tre på Konstakademii Stockholm, varav den senaste, Fantasisafari, i november 1986. På flertalet utställningar hade han poetiska kommentarer och egen musik till målningarna som publiken fick lyssna till i hörlurar.

Måleri och musik

och magi var nyckelord i hans sinnesvärld. Av många konstkritiker beskrevs han som naturromantiker och mystiker i intim relation till sina motiv. Små flygande människor förekommer också ofta i hans bilder. Huvudmotivet var ett flygande kärlekspar som han inspirerades till när han och hustru Desy flög jorden runt på 80 dagar 1966.

Från 1962 tillbringade Hans och Desy Viksten 25 somrar på Fågelbro Folketshus som fick sin nuvarande karaktär 1922. Här hade paret vardagsrum på teater-scenen och bodde i köket på andra våningen. Den stora samlingslokalen på 100kvm var Hans målarateljé. Utanför fanns den välskötta ängen "Henningen" och användes till vila, lekar och spel med vännerna under helgerna. Större delen av hans produktion kom till på Fågelbro där han kände sig mest hemma trots att han var född i Hälsingland.

I nio år hann Hans Viksten vara professor i måleri på Konsthögskolan i Stockholm. Den tjänsten tyckte han var något av det bäst som hände honom och var högt älskad av sina elever. Inom det sista var han febrilt verksam. Under sjukhusvistelsen efter magcanceroperationen, gjorde han ett 80-tal teckningar och ett 30-tal dikter.

Jag talade i telefon med Hans Viksten tidigt i höstas och han vill gärna skriva om sina Fågelbroår för vår tidning, men tyvärr blev det inte så.

Människan och konstnären Hans Viksten svävar evigt i mitt minne.

Hasse Björkenfeldt.

Näst sista sidan finns uppgifter om hans utställningar

-----OCH JULEN VARAR ÄN TILL PÅSKA!

Javisst gör den det! Det beror bara på hur man räkna. Om vi följde de gamla julsederna skulle den kunna räcka ända till maj.

SÅKAKK - brödet som sparas från julen, för att vid sädens på våren, ätas av både dragarna och föraren. Man trodde brödet fått magisk kraft och skulle ge god skörd och hålla djur och människor friska.

JULHAIKEN hade också den fått magisk kraft från julnatten. Därför ströks den ut över åkrarna eller gavs till djuren. Även resterna från julkärven ansågs ha extra kraft.

Apropå julkärven - det påstås att när man satt upp den, ska man kolla om fåglarna kommer meddetsamma eller dröjer. Kommer den snabbt, skall året bli mager, men dröjer det skall det bli ett gott år. Skall jag tyda det rätt, måste det bli ett ovanligt gott år. För inte en fågel kom dit första veckan. Fast det kanske beror på att det är vithavre i kärvarna nu för tiden. Förr användes svarthavre. Den skall smaka mer men ge mindre skörd, därför är det få som odlar den idag.

FASTAN - ursprungligen inledningen till fastan - fastlagssöndag, blåmåndag (eller svartmåndag) fettisdag (vita tisdagen), sista dagen före påskan då man, enligt katolsk sed, fick äta kött. Man passade då på att frossa i god och sycket mat. På vissa orter skulle man äta sju måltider.

Man passade också på att roa sig de tre dagarna före den stillsamma och allvarliga fastan. Åka för långt lin och stora rovor var bl.a. en sådan lek som Sigvard har berättat att han var med och lekte i Örsjö. Man tävlade i källkökning i en brant backe. Den som kom längst skulle skörda det längsta linet och få de största rovorna.

Från min egen ungdom minns jag, att vi Askonsdag, den första dagen i fastan, hängde pepparsstrutar på ryggen på varandra. Vi skrev ridord på på strutarna som vi satt krokiga knappålar i, så de lätt gick att hänga på ryggen utan att någon märkte något. Roligast var förstås när man lyckats hänga en stut på lärarens rygg.

På natten till Skärtorsdagen kunde man läsa ut råttor och löss:

Råtta och lus, loppa och lus, ut ur mitt hus,
till dem som bakar och brygger i djumeln.

Såttider:

Tyko - den 29/4 i östra Sverige sådag för havre.

Före 1 maj skulle årterna sår.

Rebecka - den 17/5 sådag för lin i sydvästra Sverige

Erik - den 18/5 (efter Erik den belige på 1100-tal.

Om Erik ger ax (på höstsköden) ger Olof kaka.

Den dagen gick bönderna förr runt ägorna

och bad om god skörd. Detta förekom på en

del ställen fortfarande under 1800-talet.

Karolina den 20/5 var sådag för linet i östra Sverige.

Urban den 25/5 räknades som första sömsardagen.

Urban, Vilhelmina och Beda, de tre skola

sömmaren leda, var ett talesätt.

Beda (i dag Blenda) den 27/5 var sådag för lin

och böror i mellansverige.

Eckil den 12/6 var sådag för rovor.

Levisa den 25/8 var sådag för rågen.

Gudrun

G Ö K O T T A . den 15/5.

Vi samlas kl. 6⁰⁰ vid Strömma Handel för samsökning till Barndalsvägen, Råsdalen, dit vi kommer 6²⁰, för att sedan promenera vidare i en underbar natur.

Ta med smörgåsar, kaffe eller dylikt. Det brukar smaka gott när man raster.

VÄPROMENAD RUNT FÅGELBRO tillsammans med Skeppslagets Forminnesförening och Naturvårdsföreningen.

Söndagen den 5/6 promenerar vi runt Fågelbro och ser vad som hänt under det senaste året. Vi raster uppe på ett berg med utsikt över hela området.

Hoppas vi har samma tur i år med vädret som vi hade förra året.

Samling klockan 9⁰⁰ vid Strömma handel.

KAJBRASA.

Valborgsmässosafon samlas vi som vanligt på gamla hembygdstomten för att ha lite trevligt tillsammans.

Aktiviteterna startar kl. 19⁰⁰.

GÅVOR TILL MUSEET.

Från Rut och Gösta Berke har föreningen fått motta en skära och ett besman.

Skäran använde Ruts föräldrar, när de skar enris för rökning av fläsk. De hade ett jordbruk i Södermanland.

Beskrivning på skäran:

Handtaget är helt i trä,
18 cm långt, med smidd
järnring vid fästet till
bladet.

Bladet är handsmidet och kraftigt,
20 cm. långt.

Besmanet har ej använts på mycket länge, eftersom det är markerat med ålderdomliga tecken. Det kommer troligen från Ruts farföräldrar. Farfar var knekt i Forsa, Södermanland och hade, som brukligt var, ett knektorp med fähus.

Beskrivning av besmanet:

Helt av järn, 72 cm långt.

Ovansidan av motvikten är märkt med tre kronor och årtalet 1823. Änden av klumpen är också krönt med tre kronor.

Stångens ovansida har viktmarkeringar från lod till 40 skålpund. (1 lod = 13,28 gr. 40 skålpund = 17 kg.)

Stångens högra sida räknat från motvikten är markerad med:

$\frac{1}{2}$ K K $\frac{1}{2}$ P P $\frac{1}{2}$ S S T.

Dessa tecken motsvarar sidans längd på de kubiska måtten:

$\frac{1}{2}$ kappe, kappe, $\frac{1}{2}$ fjärding, fjärding, $\frac{1}{2}$ spann, spann, tunna.

Vänster sida är markerad med märken som motsvarar tum (2,5 cm).

1 tunna (146,5 liter) = 2 spann
1 spann (73,25 liter) = 4 fjärdingar
1 fjärding (18,31 liter) = 4 kappar
1 kappe = 4,58 liter.

1 lispund (8,5 kg) = 20 skålpund
1 skålpund (425 gram) = 32 lod
1 lod = 13,28 gr.

Dessa besmanvikter gällde fram till 1855 då decimalsystemet infördes.

Tack Rut och Gösta för de fina sakerna,

Godrun

NAT FRÅN GÅNGEN TID.

På min förfrågan om någon hade några gamla recept från gången tid kom tyvärr inget svar.

Men Sigvard berättade för mig, hur noga man var förr, att allt togs tillvara, Kanske inte så mycket på grund att man hade smätt om det, utan det handlade mer om, att man skulle vara rädd om Guds gåvor och inte slösa bort något.

Han berättade, att när han bodde i Ösme hos moster Terese och morbror Emil, så köptes det ibland hem flundror från Nynäshamn. Från dessa flundror höggs skallarna bort, vilka kokades och serverades till middag första dagen. Det smakade mycket gott minns Sigvard. Till andra dagens middag stektes resten av flundrorerna.

Semlor - Hetvägg.

Själv kan jag väl bidra lite med minnet av hur semlor serverades när jag var liten och hur jag själv serverade dem när jag var nygift.

Själva semlorna var väljesta, stora vetebullar. I enklare fall lades semlan som den var i en djup tallrik. Mjölkkokades upp med kanelstång och socker. Den fick stå och dra en stund för smakens skull och slogs sen het över semlan.

Ville man fjäska till det lite grand, skar man locket av semlan, gröpte ur inkråmet som blandades med riven sötmandel + en bittermandel, pudersocker och grädde. Så lades allt tillbaka i bullen. Den toppades med vispgrädde och locket lades på. Sist pudrades florsocker över. Vid serveringen hälldes den heta mjölken försiktigt bredvid.

När det talas om Hetvägg har jag alltid trott att det varit detsamma som ovanstående semlor som serveras med het mjölk. Men jag blev fundersam när jag slog upp Hetvägg i Sajsas Wargs kokbok. För så här lyder hennes recept på "Hetvägg med mandel".

Tag små runda vetebrödsbullar och skär en rund plätt ovanpå, gräv sedan ut allt inkråset och lägg det uti en skål och blöt det med söt gräddde eller mjölk och riv det väl sönder med sked; tag ett ägg till var bulla och slå dem till det blöta brödet, lägg därtill skalad och rätt fint stött mandel, socker, 2 skedblad smält smör till var bulla och litet salt, rör detta väl tillhopa och sätt på fyrfat att det icke stelnar, fyll det sedan uti den tomma skorpen, och lägg den runda plätten ovanpå, bind väl omkring med grov tråd att plätten sitter kvar, och sätt bröden uti en vid kastrull att de kunna stå bredvid varandra, slå sedan mjölk uppå uti samma kastrull, men ej så mycket att det står över dem, och låt därmed koka en halv timma. Skulle mjölken koka bort, så kan mera spädas till. Uti ett annat kärl kokas upp ett stop söt mjölk eller mer, allt efter myckenheten av brödet, och lägg därtill litet socker och smör. När det skall anrättas, tages tråden bort och bullarna läggas uti ett djupt fat, slå den kokade mjölken uti kastrullen och red av med 2 äggulor, då öses litet mjölk på bröden och det övriga slås uti en skål att bäras in när det ätes.

Gudrun

SENIOR-TRÄFF I STOCKSTUGAN.

Föreningen sände i januari ut en inbjudan till Strömma-seniorer att de var välkomna till en "kaffe-medpratstund" onsdagen den 27 januari kl. 12⁰⁰.

En glad överraskning var att så många som 22 personer kom. Det var mer än vi väntat oss.

En trevlig och gemytlig stämning spreds med en gång och det märktes snabbt att det här var något som uppskattades.

Därför vågar vi satsa på nytt möte den 2 mars. Hoppas lika många kommer då.

Kanske skall vi satsa på att träffas en gång i månaden?

Gudrun

UPPROP!

Vi vill be alla ungdomar i Strömma med omnejd om, att de börjar diskutera, om de kanske skulle kunna träffas och utnyttja lokalerna i Stockstugan.

Vi vill be alla småbarnsföräldrar om inte de kanske skulle kunna träffas och utnyttja lokalerna.

Skall vi kanske bilda smågrupper som går dit och spelar bridge eller annat kortspel? Spelar musik?

KOM MED FÖRSLAG!!!!!!!!

Mina funderingar.

Den 24 oktober 1911 slutade min far Axel Lönnqvist sin anställning som gårdssnickare hos Kumlin Stora Sundby Låggesta Mariefred. Han hade då varit anställd där sedan 24 oktober 1909.

Nu hade han fått samma anställning vid Fogelbro Gård på Värmdö från den 24 oktober 1909.

Min far Axel å mor Olivia å min syster Ranghild å jag och allt bohag lastades då på järnväg från Mariefreds station till Stockholm. Sedan vet jag inte om vi lastades in på Ångfartyget Strömma Kanalbåten om inte isen lagt, annars med Gustafsbergsbåt till Gustafsberg, där då gårdens folk med hästar å vagnar hämtade.

Jag frågade aldrig mina föräldrar om denna flyttning.

Vi flyttade då in i ett hus byggt året 1910. Vi flyttade in i östra delen av huset med ett rum å kök stort skafferi, förstuga å veranda.

I mittendelen med ingång från norrsidan bodde då smeden Smedberg med familj.

Uppe på med ingång åt väster bodde då John Johansson.

Först skulle alla möbler in i köket den stora bruna utdragssängen med svängda fane-rade gavlar prydda med svarva-de knoppar, så pinnsoffan bord å stolar och ett skåp från året 1773.

I rummet soffa, byrå bord å stolar, tavlor, speglar i taket den fina fotogenlampan med oljehus av majolika.

I skafferiet med plats för sytt, rökta skinkan m.m.

Källare fanns under huset för potatis, rotfrukter å kar för saltning av fläsk m.m.

Vedbodarna å visthusboden låg i backen åt norr, en stor delad lår för "staden". Råg, vetemjöl ärter å till gröpa åt höns å gris.

Bakom bodarna låg svinhuset å längre upp utedasset.

Jag vet inte hur mycket de hade med sig, men potatis för vinterbehovet å till sättning.

Om de hade den stora sädes-låren med dit, eller om pappa gjorde en ny, det vet jag inte.

När allt annat var avklarat satte pappa 2 lönnar utanför som fortfarande finns kvar, likaså ett syrenberså, men av den finns bara några enstaka buskar kvar.

Ett land iordningställdes också liksom några fruktträd å buskar, i dag står några äppelträd kvar.

Ja så hade de kommit hit och installerat sig, jag tror nog att de trivdes där, visserligen långt från släkt å vänner, men de hade inte svårt att skaffa sig nya.

De umgicks med jägare Arvid å Emelia Lenell Sjöskvalpet, trädgårdsmästare Lindströms, och Fridolf å Helga Wennerström i Rådalen.

Ägaren till Fogelbro var då godsägaren Martin Geber och förvaltare Rudolf Malmström.

Pappa slutade sedan vi gården år 1923 och fortsatte sedan att bygga om huvudbyggnaden vid Didriksdal, för att sedan börja med egen verksamhet.

De bodde kvar i lägenheten till år 1926 då de flyttade in i nya villan Olivehill nere vid floden.

Sigvard

ALLEMANSRÄTTEN

är en urgammal sedvanerätt som endast delvis är inskriven i svensk lag.

Den saknar motstycke i de flesta andra länder och är därför unik och något vi kan vara stolta över och absolut skall värna om.

Allemansrätten skall trygga allmänhetens tillgång till naturen. Det innebär att vi alla har rätt att vistas på annans mark (dock ej tommark som är skyddat hemfridsområde) på villkor att vi ej skräpar ner, bryter kvistar eller trampar ner gröda. Vi skall visa respekt och ansvar för annans egendom.

Allemansrätten tillåter även att Du cyklar eller promenerar på enskild väg mot att Du ej vållar skada för väghållaren.

Gerlichsborgsskolan i Bohuslän och Stockholm 1958-60, Konsthögskolan i Stockholm 1960-65. Studieresor i Europa, Amerika och Afrika 1955-1966. Arbetsresa med flyg jorden runt på 80 dagar 1966.

Representerad (urval)

Moderna museet, Nationalmuseum, Stockholms stad, Statens konstråd, museerna i Borås, Eskilstuna, Gävle, Halmstad, Helsingborg, Hudöskvall, Lund, Ljusdal, Malmö, Norrköping, Sundsvall, Umeå, Örebro, Bonniers porträttsamling, Stockholm, V W van Goghs samling, Amsterdam, Guggenheims museum, New York, Tessininstitutet, Paris, Nationalmuseum, Warszawa, Allendemuseet.

Monumentalverk

Radarväg, målning för multityck i världskampanj för International Telephone and Telegraph Corp, New York, 1969.
 Televisioner, väggmålning i Televerket, Farsta, 1969.
 Den magiska ugglan, vävnad för Nordic Education Center, Lidingsö, 1973.
 Rymdmålaren, väggmålning för Husbyskolan i Stockholm 1975.
 Musikmagi, väggutsmyckning i Sveriges radios stora musikstudio, Berwaldhallen, Stockholm, 1978.

Böcker

Dikter på liv och död 1966
 Nedräkning 1968
 Resa med livstecken 1976
 Från mina sinnen, bilder, dikter, 1978
 Nollställd, hypnosdikter, 1987

Filmer

Tio till ett 1970
 Nuvisioner 1973
 Från mina sinnen 1985

Utställningar

Har haft ett 70-tal separata utställningar och deltagit i ett 100-tal samlingsutställningar 1964-86. I Stockholm bl.a:

Galerie Burén 1964
 Jorden runt på 80 dagar, Doktor Glas 1968
 Nuvisioner, Konstakademien 1970
 Filmhuset 1971
 Naturmagi, Konstfrämjandet 1972
 Livstecken, Konstakademien 1974
 Livstecken från Paris och Fågelbro, Galerie Ahlner 1976
 Färgesor, Konstnärshuset 1977
 Från mina sinnen, Galerie Ahlner 1978
 Från mina sinnen, Galerie Händer 1978
 Livsrunor, Galerie Ahlner 1980
 Svart magi, Galerie Doktor Glas 1981
 Mellan himmel och jord, Galerie Doktor Glas 1983
 Fantasisafari, Konstakademien 1986

Vidare i New Dehli 1966, New York 1967, Paris, New York och Oslo 1969, Paris 1975. Deltagit i samlingsutställningar i Sverige, USA, Norge, Köpenhamn, Paris, Tokyo, Kyoto, Mexico City.

Strömma hembygdsförening, har på alla sätt och med stöd av Värmdö kulturnämnd, försök att rädda Fågelbro Folketshus teater ifrån rivning.

Det skall byggas personalbostäder för konferenshotellet på nuvarande tomten.

Fågelbro Folketshus byggdes 1922 av lantarbetarna för insamlade medel. Tanken nu är att tillskapa medel för att kunna flytta denna unika byggnad till kommunens tomt vid Strömma kanal, som hembygdsföreningen disponerar med nyttjanderättsavtal. Teatern har under åren 1963 - 1987 varit den nu bortgångna konstnären Hans Vikstens ateljé.

I Strömma finns ett stort behov av en oöm ungdomslokal, särskilt med tanke på de stora årskullarna, de närmaste tio åren. Den stora salongen på 100 kvm, med stora väggytor, genuin atmosfär är en tillgång väl värd att bevara. Samlingslokal, under sommaren även för konstutställningar allra helst en Hans Vikstens utställning.

Attraktionen - STRÖMMA KANAL
STRÖMMA KARNEVAL

Aktivera attraktionen - levande kultur, under de månader som kommunbesöken växer med mer än 1000 t .

STÖD STRÖMMA HEMBYGDSFÖRENING
ATT RÄDDA FÅGELBRO FOLKETS HUS
IFRÅN ATT BLI MAJBRASA 1988
Vårt Postgiro 985743-4
skriv på talongen:
Rädda Fågelbro Folketshus.

HB

teckning : AnnaGreta Paulsen